

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΟ ΔΩΡΟΝ

Μια πού έκεινη την ήμέρα η κυρία έργοστασάρχου γιόρταζε, και μά πων ή δουλειές — μὲ την ένισχυτα της έθνικής παραγωγής — πήγαιναν καλά, πάρο πολὺ μάλιστα καλά, ή κυρία έργοστασάρχου σκέψητε νά καλέσει δύο τὸ προσωπικό τοῦ έργοστασίου σὲ μᾶ πάρονταν ἐνα τοῦ, νά φένεις γλυκό καὶ να πιονιές ένα γλυκό ως ! Κι' ἔκεινο, πούτουν - κούτουν, πήγαιναν σκυρτό καὶ εὐχές γεμάτοι.

* * *

Έκαλιπον μάρτυρος, ἐπάντι Απούνιον, έγραψε τὸ ήμερολόγιον. Καλώστη την ἐλέγανα καὶ ἔκειν ! Δέν περιγράφεται τὸ ι εἴπει γάρ νά βοη τὸν "Άγιο Καλύπος, γάρ νά γιορτάσῃ, ν' ἀνοίξῃ καὶ ὡτὴ τὸ στήπης, τάφος ποὺ πάτε νά δούλεις καλά !... " Ας εἰνα καλά ή ἐνίσχυτα της έθνικής βιωμάνας, τῆς τοποῦ παραγωγῆς — πού λέει καὶ δ. κ. Λουκᾶς Ρόδος.

* * *

Ο Παπα - Προσκόπης, τῆς ένορίας δι πατές, πού ξέρει τις γιορτές καὶ τοὺς ἀγίους δάτες ξενιά καὶ ἀνακατάτα, ἀνακαλύψει τὸν "Άγιο Καλύπο καὶ ξέρει τὴν ἀνακαλύψη του πανηγύριον, γάλλωντας τὸν Άγιον τὸ τρόπαιο :

Γνωρισθεῖσα ἐκ σπαργάνων, γιασμένος,

καὶ φανεῖς τῶν χαρτίων πεπλρωμένος...

— Εὐχαριστώ, πατέλη μου ! Έτοι ματαβαίνω ποὺς είμα κρυστα-νή καὶ ἔγα... τοῦ είτα η κυρία Καλύπη.

Καὶ ἀπαραστήστε ή ἀπογεμάτην συγκέντρωτας καὶ ἀκλήθη πρότα τοῦ έργοστασίου τὸ προσωπικό...

— Ιδια νά ξεγνούσσουμε ἀπὸ δούτους ...

* * *

Μια πού καὶ ἔσθηταν δύο, καθάποτε καὶ ὁ Τουκνής, παπιάδης ἄνταλπος καὶ θυμός τυμίου, λημονινθές, ἀρχαντασθές καὶ σκωνισθές χρόνα φρέσκεις ἔκει μέσα, κάνοντας τὸ δουλειά του τίμια καὶ κηρυκα, φείγοντας τὸ βράδυ γάρ τὸ στήπη του καὶ ξεγόνειος την ἄλλη ἥμέρα, πρωτ - πρωτ, στὴ δουλειά, σῶν κονυμάτων, σὰν ένα τοῦ έργοστασίου ἔμβολο, ποὺ πάτε καὶ ξεχεταὶ καὶ δύο πάτε καὶ ξεχεταὶ, χωρὶς νά ἔπειθη στένα κατά ένα χυλοστόμετο την καθημερινή κίνησή του...

Χρόνα, είτασε, δρακτά.

Δέν θει πιάτην ἄνταλπος, δέν θειαν πλέον ἀνθρωπος, ξεγαν ένας σκονισμένος καὶ κιρινισμένος φάκελλος τοῦ δρεγείου τοῦ ταμείου.

Ο έργοστασάρχης ίστος νά είλει ληπονήσει καὶ θει τὸν είλει στὴν υπεροια του. Γ' αὐτό, τώρα πού πήγαιναν ή δουλειές κατά — δέ είνε κατά τὸ κηρυκα έθνικής παραγωγής — δύο προσβάσιοντουσαν, δύοτα αἴσχανα οι μισθοί, δύοτα κατανέκεναν ή θέσεις, καὶ μόνο τοῦ κατέμενου τοῦ Νικολάου τοῦ Τουκνή ή θέσης ήμενε ἀναλόγωτη καὶ ή κατάστασης τοιχογειτόρα...

Τι νά γίνη, θίας ; Φύρεσε καὶ αὐτὸς τὴν παληὰ τὴν ρεντιάτα του, πρότερος ένα πατέλη κολλάφο, πού τὸ είλει ἀπὸ τὴν έποχή την παλιὰ τὴν παλιάρα

Παλαιάς διπλάσιας καὶ
βοηθός ταμείου...

γηγενητάρχην τῆς Έλλαδός, πλ. κλ.

ηναν φημά δις τ' αὐτά, γηγενητά τὰ παπούτσια τον, ξυριστήρα, κονυρέτηρε — ένα ξεδο καὶ αὐτό — καὶ πήρε.

— Αλλά μιδις έφτασε στοῦ σπιτιοῦ τὸ διάδρομο, στάθμηρε στενοχωρημένον.

— Εκεί, έμπορος καὶ στη σε σα, φιγονάρδιαν, σὰν νά θειαν ξέθεταις, δόρα δάρφαρα, ποκιλά, τὸ δύοτα κατέ ένας δάτος προσκαλεσμένος έφερε, γιατὶ νά την κηρυξί έργοστασάρχουν. Ανθρόδεμες πλούτες καὶ καλλιτεχνικές, βάτα ἀπὸ διοζαντεροφ, προστιέρες δύο κωρταστάλλο, πολυτελή κοπιά μὲ ζαχαρούμενα φρούτα, φοντανέρες ἀπὸ πορσελάνη,

Καὶ έμφυε διπὸς έκει τρέχοντας, σὰν νά είλει σάλι μπόμπα ...

μὲ κορδέλλες πλατειές μεταξωτές ... Καὶ σ' δια αὐτὰ ἐπάνω η κάρτα τοῦ κάρτε δωρητοῦ, παρατιτωμένη, μὲ τις ποὺ θερμές εὐχές. "Ολοι φέρων κάτι, δεύτια καὶ οἱ ποὺ φτωχοί ... Κι' αὐτός, δι Νικολάτης ὁ Τουκνής, παλῆρος πτυχογαματεύς Εἰσηγούλευτον, βοηθός ταμείου σήμερα, μιά δύοληρη ζωή μέστα στὸ έργοστασίο, καὶ νά μη φέρων τίτοις ...

Τι θέ πη δι προστάμενος ...

Καὶ τι θά πη δ κόσμος ...

Στάθμηρε στενοχωρημένος μά στηγή, τὸ αἷμα ἀνέβησε στὸ κεφάλι του καὶ πῆρε δύο τρεις φορές μέρα μὲ τὸ παληὸν ημίψηφο καπέλο του.

— Καὶ τώρα η νά γίνη ;

— Αλλά ένας παληὸς πτυχογαματεύς εἰσηγούλευτον, ἀν καὶ τόσο κρότα βοηθός τομείου, δέν τά ζάνει εύκαλα.

Βγάζει λοιπον κι' αὐτός την κάρτα του καὶ τὴν καρφιώνα στὴν πού πάροβη καὶ πολυτελεστάτη ἀνθρόδεμα, μὲ τὸ ποὺ δυνατεύεται τῆς ἔποικης λουλούδια, ποὺ η Βάσος ἀπὸ πορεάτην, πολλοὶ φύλλοι... Συγχρόνως ἔβγαλε τὴν κάρτα ποὺ ηταν στὸν ἀνθόδεμον, τὴν κάρτα ένδις προστάμενον τοῦ λογιστηρίου, τοῦ καὶ Πικαρή, ποὺ είλε προτεροβάσιο στην τελευταία δύο χρόνια. Καὶ στη διετή την κάρτα επάνω ἔγαπε με καλλιγραφία καὶ σταθερά γράψαμε τὶς ποὺ θερμές εὐχές του :

— Εκδήλωσις τιμῆς τοῦ ποὺ παληὸς υπαλλήλου τοῦ ἐργοστασίου στὴν ποὺ νέα καὶ ποὺ χαριτωμένη ἐργοστασιαρχίνα τῆς Έλλάδος.

Καὶ έπειτα νά φύγη γρήγορα καὶ νά τριπλάσιο στὸ σαλόνι, σὰν ἀνθρώπος ποὺ είλε βάλεται ποὺ μετεγένεται πρὶν έβγαζε.

— Ω, καλώς τὸν κ. Τουκνή, ποὺ είλε ποὺ πορεάτης, δέν τουν είδαν. Σὲ είδαμε ποὺ μάργησε καὶ νομίζουμε ποὺ δέν θά έφθη Μήτων ήσσοντος ;

— Ώ, δη, δέξα νάνη θέος !... Είλε κάποια καθηνάρχη ποὺ λεωφορείο τοῦ συναντισμού.

* * *

Οταν φύγανε οι ἐποκέπτες, δταν τελείωσε πλέον η γιορτή καὶ ἀρχίσαν νά οινήσουν τοῦ σαλονοῦ τὰ φέτα, η κ. Καλλάπητη βγήκε λίγο, για νά ίδη καὶ τὰ δέρμα ποὺ τῆς έπειραν.

— Όλα πλούσια καὶ καλά καὶ διαλεκτά, ἀλλά ἔπειν τὸν Τουκνή ήταν τὸ ποὺ δώρῳ, τὸ ποὺ παριστώμενο, τὸ ποὺ πλωτόνι ...

— Άλλα παραπάνω ἀπὸ δύο, καὶ ἀπὸ τὸ δῶρο του πλούσια, ήταν η εὐχή :

— Στὴν ποὺ δράσια καὶ χαριτωμένη ἐργοστασιαρχίνα τῆς Έλλαδός, πλ. κλ.

Συγκεντητήν η κ. έργοστασάρχου, τὸ είτε καὶ στὸν δύνδρα της :

— Πρώτος ίδε αὐτός δ. Τουκνής ;

— Εσείνος δ αδύνατος καὶ δ φτωχός ;

— Εκείνος !...

— Αύτος δ ήσσος ανθρώπακος, ποὺ ένεν ζήτησε τίτοις ποτέ ;

— Ο ίδος !...

— Α, μάργητέ μου Περηκόλη, τὸν άδικον πού την παριστώμενο τὸν ανθρώπον ...

— Τοιμαγένετος τὴν ἄλλη μέρα δι Νικολάτης ὁ Τουκνής, ἔλαπα μὰ πρόσωπον τὰ πάπια καὶ παρουσιασθή εἰμεσις τὸν κύριον καὶ τὸ φάντασμα την πούτηντη !

— Θά καταβάνω τὸ φάντασμα ! σαθήρης.

— Καὶ λίγο έλευψε νά στάση την καλή του.

— Καὶ μα τού έρθει νά φύγη καὶ νά πάσι τὰ βουνά, καὶ μά νά παρουσιασθή εἰμεσις τὸν κύριον καὶ τὸ φάντασμα !

— Καὶ δεύτερα στήνεις έπειρα, γιατὶ πῶς νά πάν στα βουνά καὶ τὰ νά κάνη έκει πέρα, πάρον σὲ δὲ δλη τον τη λιον δὲν άνθειρε ποτὲ σὲ βουνό ; Κίτρινος, λοιπόν, καὶ

— Καὶ αὐτός νά μήν φέρη τίποτε !...

